

Γεωργίου Παχυμέρι, Συγγραφικαὶ Ἱστορίαι, Προοίριον,
(ἐκδ. Α. Failler - V. Laurent,
C.F.H.B., I, 23. 1-19 - 25. 1-20)

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΗ

B 11

α'. Προοίμιον τοῦ συγγραφέως καὶ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων.
Γεώργιος Κωνσταντινουπολίτης μὲν τὸ ἀνέκαθεν, ἐν Νικαίᾳ δὲ καὶ
γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς, ἐν Κωνσταντίνου δὲ καταστάς αὐθις, ὅτε Θεοῦ
νεύματι ὑπὸ Ῥωμαίους αὐτῇ ἐγένετο, ἔτη γεγονῶς εἴκοσιν ἐνὸς δέοντος 5
τηνικάδε, καὶ κλήρω δοθεὶς θείῳ καὶ ἀξιόμασιν ἐκκλησιαστικοῖς διαπρέψας
καὶ ἕως καὶ ἐς πρωτευδίκου φθάσας τιμῆν, ἔτι δὲ καὶ ἐν ἀνακτόρων εἰς
δικαιοφύλακα τιμηθεὶς, τάδε ξυνέγραψεν, οὐ λόγους λαθῶν ἄνωθεν ἀμαρτύ-
ρους, οὐδ' ἀκοῆ πιστεύων μόνον, | ἦν τις λέγοι ἑωρακῶς ἢ καὶ ἀκούσας αὐτός, B 12
πιστοῦς δ' ἀξιοῖ τούτους λόγους, εἰ μόνον λέγοι, λογίζεσθαι, ἀλλ' αὐτόπτης τὰ
πλεῖστα, οὕτω ξυμβάν, γεγονῶς ἢ καὶ μαθῶν ἀκριδῶς παρ' ὧν τὸ πρῶτον
ώραθή παραχθέντα, πλὴν δ' οὐκ ἀμάρτυρα, ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἄλλοις συνη-
γορούμενα, ὡς ἂν μὴ ὁ ξύμπας χρόνος, φύσιν ἔχων τὰ πολλὰ κρύπτειν
συχναῖς κυκλικαῖς περιόδους, καὶ τὰδ' ἀφανίσαι, κατὰ μικρὸν ἐξίτηλα τῇ
παραδρομῇ γιγνόμενα, διὰ τὸ φανέντα κρύπτεσθαι πάντα ἀνάγκην εἶναι, 15
ὡς πού τις τῶν σοφῶν ἔφη καὶ ἀληθῶς ἐγνωμάτευσεν, οὐ μὴν ὥστε καὶ
τὸ ἀληθὲς περὶ ἐλάττονος τοῦ ψεύδους ποιήσασθαι περὶ τοιούτων λέγοντα·
ἱστορίας γάρ, ὡς ἂν τις εἴποι, ψυχῇ ἢ ἀλήθειᾳ, καὶ τὸ τῆς ἀληθείας χρῆμα
ἐπάναγκες ἱερὸν, ὃ δὲ πρὸ ταύτης τὸ ψεῦδος ἄγων ἀντικρυς ἱερόσυλος.
Ἄλλως τε καὶ ἡμῖν ἤμιστα πρόθεσις τοῖς παραθεῖσι μέγεθος ἐντιθέσθαι,
ὡσανεὶ περ κινουμένοις ἐκ μίσους ἢ μὴν εὐνοίας, ὡς ἂν πλέον ἢ εἰκὸς ἢ τὸ
κακῶς ξυμβάν διασυρεῖν ἢ τὸ εὖ ξυμπεσόν ὑμνηθεῖν, τοῦ λόγου τὰς ἀκοῆς
γοητεύοντος. Ἐπειδὴ γάρ τὰ ὅπουδῆπου παραχθέντα ἔστι μὲν καὶ διεξιέναι, 5
οἷς δὴ καὶ λέγειν βουλομένοις ἔστιν, ἔστι δὲ καὶ ἔαν ἄρρητα, μὴ ἀνάγκης
ὑπόσσης, νικᾷ κατ' ἐμὴν γνώμην τὸ σιωπᾶν ἢ τὸ λέγειν ἄλλως ἢ ὡς ἐπρά-
χθησαν, καὶ κρεῖττον δῆπου τοῖς ἀκουσέουσιν τὸ μὴ μανθάνειν ὅπως ἢ τὸ
μανθάνειν ἄλλως ἢ ὡς ἢ ὄντως ἱστορία βούλεται, ὡς ἐκεῖθεν μὲν τῆς
ἀπλῆς ἐισαγομένης ἐκείνης ἀγνοίας ἐξ ἧς οὐ μῶμος προστρέβεται, ἐντεῦθεν B 13
δὲ τῆς διπλῆς, ὥστε μὴ εἰδέναι συμβαίνειν τὸν εἰδέναι οἰόμενον, οὐ δὴ καὶ 10
χεῖρον οὐδέν.
Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς ἐγκεχεῖρηκα ἂν τῇ γραφῇ, ἦν μοι μὴ ἐπῆει
ἐλπίζειν, προϊόντος τοῦ χρόνου, τὰ χεῖρα καὶ ἔτι ξυμβαίνειν, ἐκ τῶν
παρόντων καὶ τὰ ἐσαῦθις στοχαζόμενα, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν συμβάντων λογι- 15
ζομένω τὰ συμβησόμενα. Πολλῶ γάρ δῆπου εἰς ἀκοὴν ὀπίου θαυμασιώτερον
ἐκ τοιαύτης, ἧς δὴ καὶ γεγευμένα, ἡσυχίας καὶ καταστάσεως εἰς τὸδε
ξυμφορᾶς τὰ πράγματα προελθεῖν, ἢ τοιαῦτα φανέντα καὶ οὕτως τῆς
προτέρας εὐθαλείας, δεινοῦ χειμῶνος ἐπεισφρήσαντος, κατακρεῦσαντα ἐπὶ
μεῖζον κατακαυθῆναι, ὥστε μὴ ὅπως εὐθαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ ζωτικῆς τὸ
παράπαν μετέχειν κινήσεως. 20

Τεωρία Ταχυμέτρων, Συγγραμμάτι Θεωρία (Ευδ. Α. Failler - V. Laurent, C.F.H.B., I, 29.20 - 31.20)

ἐπέρρει σφίσι συγχός. Παρ' ὅσον δ' ἐκείνοις ἐνευθρητέσθαι ξυνέβαινε τοῖς κατὰ τὸν βίον, παρὰ τοσούτον καὶ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐθέρρον, καὶ πολλοὺς τοῖς ἐκείθεν ἐτρέφον, νοκτιλοχούντες καὶ ὁσημέραι τὴν τῶν ἐναντίων περυσίτητες καὶ τὰ πολλὰ ληζόμενοι· ἐξ ὧν συνέβαινε αὐτοῖς μὲν ὁράσει τοῖς ἀντιπάλαις χωροῦσι προδεδιγέσθαι τὸν ἐνδοτέρω, τοὺς δ' ἐξαρτοιμένουσ τὰς ἐλπίδας ἐκείνων ἐπὶ τῆς οἰκείας διατρέθειν ἀνέδην καὶ ταῖς οἰκείας προσανέχεν φροντίσι, τοὺς μόντοι ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς στρατηγίας ὄντας, τὸν ὄπισθεν | ἀσφαλῶς ὡς οἶόν τ' ἔχοντας, τὴν μάχην ἐτέρωσε τρέτειν B 1' καὶ μὴ ὄσσαν ταῖς ἐπιθέσεσιν ἐρεθίζειν καὶ φθάσειν κακῶς διατεθέντας ἐτέρους πρότερον ἢ ἀναμένειν τάσχειν ἐτέρωθεν τὰ δευιά. Τὸ δὲ σύμπαν 10 ἦν κατορθούμενον, τὸν ἀκρόν καλῶς ἐγούσῶν καὶ μηδ' ἂν εἴ τι καὶ γένοιτο, τὸν ἐκεῖ καθυπεύζοντων ἀνδρῶν, εἴ πῃ καὶ ἀντιτεθείην τολμῶεν οἱ ἀντιτείμενοι, καὶ ταῦτα καὶ τῆς ἀρχῆς ἐγγύθεν οὐσῆς, ἀνθεξούσης ἐτοίμου πρὸς ἅπαν τὸ ἀντιστησόμενον.

Καὶ τὰ μὲν πρότερα τοιαῦτα καὶ οὕτως ἔχοντά, μὴ μόνον αἰς ἐρέθει 15 ἀτελείαις τε καὶ προνοίαις, ἀλλὰ γε καὶ καθημεριναῖς φιλοτησίαις βασιλικαῖς τῶν τὰς ἀκρας οἰκούντων βρεφθυομένων καὶ οὐδὲν ὅ τι μὴ πλοῦτου σημείων ἔχόντων, κάντεθθεν καὶ ἀρραβυμότερον μὲν φυλασσόντων, θαρραλεώτερον δ' εἰσθαλλόντων καὶ ἀντισχόντων τοῖς, εἴ πῃ ἰσχύσαιεν, κακοποιούσι τὰ ἡμέτερα.

δ'. "Ὅπως τῶν ἐν ταῖς ἀκραις ἐπεμελούντο ἀνδρῶν καὶ προεγμάτων. Οὐ μὴν δὲ καὶ ἐτημελήτους τοὺς πρὸς τοῖς ἴεσιν οἰκούντας εἶων, ὡς ἐτοίμους μεταναστεύοντας, εἴ ποὺ ἀμύγητοι οἱ ἐναντίοι προσβάλοιεν, μηδὲν ἔχοντας τὸ πέθον μένειν καὶ παρὰ δύναμιν, εἴ ποὺ παρείκοι, πρὸς ἐκείνους ἀνδρέζεσθαι· ἀλλ' ἀτελείαις μὲν τοὺς πάντας, προνοίας δ' ἐκ τούτων τοὺς ἐπιδοξοτέρους καὶ οἷς τολμῆεν τὸ φρόνημα γράμματα ἐδιουόντο βασιλικῶς. Καὶ δὴ, τοῦ χρόνου προόντος, ἠύξανον ταῖς περιουσίαις, καὶ πλοῦτος 25